

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2017

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše telele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana (20)

2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 80
KAROLO YA B: Metsotso ye 40
KAROLO YA C: Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a go se fete a 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

- 1.1 Ya tla ya ba belega Afrika-Borwa. **[50]**
- 1.2 Gwa hlolega tshenyagalelo ye kgolo. **[50]**
- 1.3 Meragelo ya Krisemose. **[50]**
- 1.4 Bogadikane/Bogaditšong bo tsefa wa todi ya dinose. Dumela goba o ganetše. **[50]**
- 1.5 Dingaka tša setšo di na le bokgoni kudu. **[50]**
- 1.6 Ge e be e le nna ke be ke tla dira dimaka. **[50]**
- 1.7 Lebeledišiša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka SE TEE sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego. **[50]**

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho se o se kgethilego.

1.7.1

[Mothopo: www.google.co.za]

[50]

1.7.2

[Mothopo: Inthanete]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a go se fete a 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA KGOPELO

Ba Lekgotla la Dikereke la Afrika-Borwa ba kwalakwadiše pasari ya go tšwetša dithuto pele yunibesithing. Ngwala lengwalo o kgopele pasari yeo.

[30]**2.2 TAODIŠWANA (ATHIKELE) YA KURANTA**

Go na le bolwetši bja kotsi bjo bo ka fetelago batho ge ba ka se hlokomele. Ngwala taodišwana ya kuranta go sedimoša setšhaba ka bolwetši bjo.

[30]**2.3 PEGO YA DINYAKIŠIŠO**

Go na le tiragalo ya tlhobaboroko motseng wa geno. Bjalo ka letseka la sephiri dira dinyakišišo tšeo di tseneletšego ka tiragalo yeo gomme o fe pego ya ka morago ga dinyakišišo.

[30]**2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO**

Mmasepala wa geno o atlegile go tše ntši tšeo mmušo o bego o ikemišeditše go di dira. Bjalo ka mogaši wa radio ya selete, tšweletša potšišotherišano magareng ga gago le ramotse/mmamotse mabapi le katlego yeo.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B:****30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a go se fete a 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 PAPTŠO

Ka geno le na le serapana sa merogo ya mehutahuta. Ngwala papatšo ya go bapatša merogo yeo.

[20]**3.2 POSKARATA**

Le beakantše go direla rakgolwago moletlo wa ditebogo. Ngwalela radio ya tikologo ya geno poskarata go kwalakwatša molaetša wo.

[20]**3.3 DITAELO**

Moratho wa gago o yo dula le kokwago, mo fe ditaello tša mokgwa wo mobotse wa go itokišetša go sola, go ja le go bušetša dibjana madulong a tšona.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C:****20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**